

MATICA SRPSKA JOURNAL OF STAGE ARTS AND MUSIC

67

Editorial board

- Katarina TOMAŠEVIĆ, PhD, Editor-in-Chief
(Institute of Musicology of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade)
- Živko POPOVIĆ, PhD, Deputy Editor-in-Chief
(University of Novi Sad, Academy of Arts)
- Mirjana VESELINOVIĆ HOFMAN, PhD
(University of Arts in Belgrade, Faculty of Music Arts)
- Zoran ĐERIC, PhD
(Serbian National Theatre / University of Banja Luka, Academy of Arts)
- Katalin KAIČ, PhD
(Professor emeritus of the University of Novi Sad)
- Zoran MAKSIMOVIĆ, PhD
(Theatre Museum of Vojvodina)
- Ivana PERKOVIĆ, PhD
(University of Arts in Belgrade, Faculty of Music Arts)
- Ira PRODANOV KRAJIŠNIK, PhD
(University of Novi Sad, Academy of Arts)
- Jernej WEISS, PhD (Slovenia)
(University of Ljubljana, Faculty of Philosophy)
- Jadwiga SOBCZAK, PhD (Poland)
(University of Lodz, Department of Slavic Languages)
- Aleksandar VASIĆ, PhD
(Institute of Musicology of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade)

NOVI SAD
2022

ЗБОРНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ ЗА СЦЕНСКЕ УМЕТНОСТИ И МУЗИКУ

67

Уредништво

- др Катарина ТОМАШЕВИЋ, главни и одговорни уредник
(Музиколошки институт Српске академије наука и уметности, Београд)
- др Живко ПОПОВИЋ, заменик главног и одговорног уредника
(Универзитет у Новом Саду, Академија уметности)
- др Мирјана ВЕСЕЛИНОВИЋ ХОФМАН
(Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности)
- др Зоран ЂЕРИЋ
(Српско народно позориште / Универзитет у Бањој Луци, Академија умјетности)
- др Каталин КАИЧ
(Професор емеритус Универзитета у Новом Саду)
- др Зоран МАКСИМОВИЋ
(Позоришни музеј Војводине)
- др Ивана ПЕРКОВИЋ
(Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности)
- др Ира ПРОДАНОВ КРАЈИШНИК
(Универзитет у Новом Саду, Академија уметности)
- др Јернеј ВАЈС (Словенија)
(Универзитет у Љубљани, Филозофски факултет)
- др Јадвига СОПЧАК (Пољска)
(Универзитет у Лођу, Катедра за славистику)
- др Александар ВАСИЋ
(Музиколошки институт Српске академије наука и уметности, Београд)

НОВИ САД
2022

МАТИЦА СРПСКА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА СЦЕНСКЕ УМЕТНОСТИ И МУЗИКУ

MATICA SRPSKA
DEPARTMENT OF STAGE ARTS AND MUSIC

Зборник Матице српске за сценске уметности и музику (CIP 78+792(082), ISSN 0352-9738, COBISS.SR-ID 16339202) покренут је 1987. године као часопис оријентисан претежно ка историјским, естетичким и теоријским проучавањима позоришне и музичке, као и филмске уметности. Објављују се искључиво оригинални научни радови – из театрологије, музикологије, етномузикологије, историје и теорије филма. Посебна пажња посвећена је питањима развоја ових уметности на простору Југоисточне и Средње Европе, претежно унутар културе Срба и других културом повезаних народа у региону. Зборник је отворен за ауторе различитог научног интересовања, за сараднике у земљи, из центара са територије бивше Југославије и из иностранства. Отворен је и према млађим сарадницима, којима се пружа прилика да своје прве радове објаве управо у Зборнику. Све радове који стигну у редакцију оцењују два стручна рецензента, а по потреби и више њих. Зборник се штампа на српском језику ћириличним писмом, са резимеом на енглеском. Рукописи које аутори пошаљу на једном од светских језика штампају се у оригиналу, са резимеом на српском. Садржаји часописа компонују се у три рубрике: 1. научне студије, 2. архивска грађа, мемоарски прилози, 3. прикази и некролози. Приликом утврђивања Садржаја Зборника, текстови су распоређени хронолошки и тематски, у зависности од материје коју сарадници обрађују. Прве две рубрике Зборника имају сажетке, кључне речи и резиме. Сви објављени текстови имају УДК број по међународној библиотечкој класификацији, а сваки број садржи именски регистар. Зборник излази редовно, два пута годишње у обиму од око 25 ауторских табака. Часопис доспева разменом у око 100 библиотеке у свету. Бесплатан приступ интернет издању у PDF формату омогућен је на сајту: <http://www.maticasrpska.org.rs/category/katalog-izdanja/naucni-casopisi/zbornik-matice-srpske-za-scenske-umetnosti-i-muziku/>.

Matica Srpska Journal of Stage Arts and Music (CIP 78+792(082), ISSN 0352-9738, COBISS.SR-ID 16339202) was launched in 1987 as a journal oriented mainly towards historical, aesthetic and theoretical studies of theatre, music, and film. Only original scientific works are published – in the fields of teatrology, musicology, ethnomusicology, and history and theory of film. Special attention is paid to the issues of the development of these arts in the regions of Southeast and Central Europe, predominantly within the culture of Serbs and other nations in the region linked through common culture. The Journal welcomes submissions from authors of broad scientific interests – domestic authors, as well as the authors from the countries of former Yugoslavia and from abroad. It also welcomes contributions from young

authors, who are given the opportunity to publish their first papers in the Journal. All papers are evaluated by two expert reviewers, and if necessary by more than two reviewers. The Journal is printed in Serbian language and Cyrillic script, with summaries in English. Manuscripts sent by authors in one of the world languages are printed in the original language, with a summary in Serbian. The Journal is divided into three sections: 1. scientific studies, 2. archival materials, memoir papers, and 3. reviews and necrologies. When determining the Contents of the Journal, the texts are arranged chronologically and thematically, depending on the topic being addressed. The first two sections of the Journal include abstracts, keywords, and summary. All published texts are assigned a UDC number according to the international library classification, and each volume contains an index of names. The Journal is published regularly, biannually, containing up to 25 author sheets. The Journal is exchanged with around 100 libraries in the world. Free online access to PDF version of the Journal is provided on the website: <http://www.maticasrpska.org.rs/category/katalog-izdanja/naucni-casopisi/zbornik-matice-srpske-za-scenske-umetnosti-i-muziku/>.

САДРЖАЈ

CONTENTS

СТУДИЈЕ, ЧЛАНЦИ, РАСПРАВЕ STUDIES, ARTICLES, TREATISES

Др КАТАЛИН М. КАИЧ Пал Лебовић, позоришни редитељ	11
KATALIN M. KAIC, PhD Pal Lebović, theater director	22
Др НЕМАЊА Н. СОВТИЋ <i>Девојка на сџуденцу</i> Вацлава Хорејшека и <i>II. Булић</i> Роберта Толингера као искораци из предромантичарских оквира српске соло песме на уметничку поезију	25
NEMANJA N. SOVTIĆ, PhD <i>The Young Woman at the Fountain</i> by Václav Horejšek and <i>II. Đulić</i> by Robert Tolinger as Steps Out of the Pre-Romantic Framework of the Serbian Solo Art Songs Based on Poetry	39
Др МАРИЈА Ђ. ГОЛУБОВИЋ Прилог проучавању музике у међуратној Југославији: руска емигрантска пе- риодика	41
MARIJA Đ. GOLUBOVIĆ, PhD A Contribution to the Study of Music in Interwar Yugoslavia: Russian Emigrant Periodicals	65
Др АЛЕКСАНДАР Н. ВАСИЋ Критичарски погледи Славка Остерца	67
ALEKSANDAR N. VASIĆ, PhD A Critic's Views by Slavko Osterc	88
РАСТКО М. БУЉАНЧЕВИЋ, докторанд Функције родног идентитета и идеологије национализма у рецепцији пијани- стичке дјелатности Јованке Стојковић	91
RASTKO M. BULJANČEVIĆ The Roles of Gender Identity and Nationalist Ideology in the Reception of Piano Activity of Jovanka Stojković	107
МАРТА Р. ЈАНКОВИЋ <i>Коло у њри</i> у етнографској и етнохореолошкој литератури до 1984. године . .	109
MARTA R. JANKOVIĆ <i>Three-step kolo</i> in the Ethnographic and Ethnochoreological Literature until 1984 .	126

МОНИКА Ј. НОВАКОВИЋ, докторанд, и мср ТЕОДОРА Н. ТРАЈКОВИЋ Из архива Музиколошког института САНУ: часопис <i>Позоришће</i> (1968–2005)	129
MONIKA J. NOVAKOVIĆ, and TEODORA N. TRAJKOVIĆ, MA From the Archives of the SASA Institute of Musicology: Journal <i>Pozorište</i> (1968– 2005)	144

Др ИРА Д. ПРОДАНОВ КРАЈИШНИК Штампана издања музикалија Удружења композитора Војводине (1971–2021)	145
IRA D. PRODANOV KRAJISNIK, PhD Printed Music Editions of the Association of Composers of Vojvodina (1971–2021)	166

Др МАРИЈАНА В. ПРПА ФИНК Коњовићев сценски језик изражен кроз покрет тела у представама Српског народног позоришта	167
MARIJANA V. PRIPA FINK, PhD Konjović's Stage Language Expressed through Bodily Movement in Performances at the Serbian National Theatr	184

СЕЋАЊА, ГРАЂА, ПРИЛОЗИ
MEMOIRS, MATERIALS, CONTRIBUTIONS

ГАБРИЕЛА С. ТЕГЛАШИ ЈОЈКИЋ 30 година Основне балетске школе „Раичевић“ из Суботице	185
GABRIELA S. TEGLAŠI JOJKIĆ On the 30 th Anniversary of the Elementary Ballet School “Raičević” in Subotica	192

ПРИКАЗИ
REVIEWS

ТАМАРА Д. ЈЕРНИЋ Вера Обрадовић Љубинковић, <i>Кореограма у Србији у 20. и 21. веку: родна јерсејективна</i> , Нови Сад: Покрајински завод за равноправност полова, 2016.	193
--	-----

Др ЗОРАН М. МАКСИМОВИЋ Сценска упризорења Лазе Костића као драмског лика. <i>Омаж великану јово- дом 180 година од његовог рођења</i> (Миливоје Млађеновић, <i>Инјерјективна јлејисанка</i> (О конјивујцији драмског лика Лазе Костића)). Нови Сад: Стери- јино позорје 2021)	199
---	-----

ГАБРИЕЛА С. ТЕГЛАШИ ЈОЈКИЋ Биљана Нишкановић, <i>Костимограф Мирјана Стојановић Маурич</i> , Нови Сад: Фондација Александар Цоле Марић – МС Oldman, 2021.	201
---	-----

ДР ЉУБИЦА М. РИСТОВСКИ Разнолике перспективе културе, уметности и медија у дигиталном изразу (<i>Дигитални хоризонти културе, уметности и медија</i> , Зборник, уреднице Ми- лена Драгићевић Шеших и Татјана Николић, Београд: Институт за позориште, филм, радио и телевизију – Факултет драмских уметности – Клио, 2021)	204
---	-----

IN MEMORIAM

Др ДУБРАВКА Ј. ЈОВИЧИЋ Зора Михаиловић (Београд, 8. јануар 1947. – Лос Анђелес, 6. мај 2022)	211
ИМЕНСКИ РЕГИСТАР	215
УПУТСТВО ЗА АУТОРЕ	225
РЕЦЕНЗЕНТИ	231

МОНИКА Ј. НОВАКОВИЋ и ТЕОДОРА Н. ТРАЈКОВИЋ
Музиколошки институт САНУ, Београд*
Оригинални научни рад / Original scientific paper

ИЗ АРХИВА МУЗИКОЛОШКОГ ИНСТИТУТА САНУ: ЧАСОПИС *ПОЗОРИШТЕ* (1968–2005)**

САЖЕТАК: Часопис *Позоришће* у издању Српског народног позоришта у Новом Саду важан је сегмент грађе похрањене у архиву Музиколошког института САНУ. Позоришна периодика представља документе од неизмерног значаја не само за историју позоришта већ и за историју музике, а то се може видети на примеру ове публикације. Сагледавајући доступне бројеве у периоду од 1970. до 1987. године, намера нам је да укажемо на богат садржај ове грађе уз кратак осврт на поједине чланке који плене својом садржајношћу.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: часопис *Позоришће* (1968–2005), позоришна периодика, Српско народно позориште у Новом Саду (СНП), опера, балет, драма, позориште у Војводини.

* * *

Позоришна периодика важна је не само за историју позоришта већ и за историју музике као својеврсно сведочанство једног времена. На то нам указује и публикација која ће у овом тексту бити разматрана са намером да дамо увид у грађу¹ похрањену у Архиву Музиколошког института САНУ, везану за часопис *Позоришће*. Позоришни ковчежић какав је овај лист, пружа нам могућност да стекнемо знања о једном заиста занимљивом времену, информишемо се о дешавањима, гостовањима, међународној и међунационалној односно међурејубличкој сарадњи, фестивалима, размотримо и упустимо се у полемику о важним театролошким и драматуршким питањима, упознамо позоришне али и уметнике из других грана уметности кроз интервјуе, њихове написе

* monynok@gmail.com; teodora.trajkovic93@gmail.com.

** Ова студија је резултат рада на истраживању у оквиру НИО Музиколошки институт САНУ који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (бр. 200176).

¹ О још једној важној публикацији која припада позоришној периодици, а такође је део Архива Музиколошког института САНУ – часопису *Comoedia*, вид. Новаковић 2020: 161–173.

и прилоге овој позоришној публикацији, сазнамо нешто о иностраним дешавањима, страним позоришним публикацијама и, на пример, присетимо се оних личности које више нису са нама, а које су својим радом оствариле велики допринос позоришту.

Часопис *Позориште* има дугу историју у неколико ‘поглавља’ – његово објављивање почело је децембра 1871. године, у издању Друштва за Српско народно позориште. Након краткотрајне паузе, објављивање је настављено 1881/82, и траје све до 1908. године (*ПОЗОРИШТЕ* 2021: 2).² Током 1909. и 1910. године *Позориште*, односно *Ново њозориште*, уређује Јован Грчић (Исто). Бројеви листа које ћемо овде разматрати припадају такозваној *новој серији*, чији су уредници били у периоду од 1968. до 2005. године Зоран Јовановић (1968–1977), Звјездана Шарић (1977–1979), Милица Остојић, Мирко Петковић и Гордана Торбица у сезони 1979/80, потом Јасмина Њаради (фебруар–мај 1981), Лазар Васић (октобар 1981. – март 1982) (Исто). Сарадници овог листа многих су вокација утемељених у различитим гранама уметности и културних делатности. Међу личностима које су својим прилозима обогатиле ову публикацију су Слободан Селенић, Светлана Иванова, Смиљан Самец, Петар Марјановић, Хуго Клајн, Мирослав Радоњић, Лука Дотлић, Милосав Мирковић, Твртко Куленовић, Славко Ћирић, Душан Поповић, Бранивој Ђорђевић, Павле Стефановић, Душан Михалек, Ана Д. Живковић, Вера Бердовић, Мирослав Ранков, Коста Савић, Мирослав Беловић, Радослав Лазић, Иванка Рацков, Свенка Савић, Влада Поповић, Мирко Хаднађев, Мирко Петковић, Еуген Гвоздановић, Нико Горшич, Дејан Миладиновић, Марина Татић, Божидар Ковачек, Бошко Зековић, Ранко Бељански, Ласло Геролд, Богданка Черкез, Георгиј Паро, Светозар Радоњић Рас, Бора Глишић, Дејан Мијач, Милош Јовановић, Славко Пенца, Милош Хаџић, Зоран Ристовић, Јованка Благојевић, Даринка Николић, Драгољуб Влатковић, Радослав Веснић, Иштван Немет, Драган Косановић, Душан Сабо, Емил Фрелих, Миленко Шуваковић, Звездана Шарић, Милица Зајцев, Душан Плавша, Добрила Новков, Рудолф Бручи, Василије Калезић и други.

Када је реч о позоришној периодици, попут часописа *Сцена* или *Театрон*, овај лист је вредан документ о позоришту – живом организму, који карактеришу константна промена, новина, непрестани ток. Обилје тема у овој публикацији указује на амбициозност уредника и сарадника да што потпуније известе о дешавањима у „кући”, те и у свету – теме су се развијале од оних везаних најпре за СНП као институцију, те дешавања у овој позоришној кући, а током година у овом часопису ширио се опсег тема и оне су потом укључивале и: есејистику;

---

² <https://www.snp.org.rs/wp-content/uploads/2021/03/Pozoriste-2021-web.pdf>, 25. 5. 2022.

театрологију; научне радове; интервјуе са разним личностима из Драме, Опере и Балета; извештаје са трибина, фестивала, Југословенских позоришних игара односно Стеријиног позорја те других манифестација попут Сусрета војвођанских позоришта; извештаје о посетама државних званичника; одломке објављених публикација те приказе; критике и критичке осврте на одигране представе; есеје из историје СНП-а (рубрика „Из наше прошлости“), актуелности и вести из СНП-а (рубрика „Под нашим кровом“); редитељске осврте на одређено дело које режирају; поједине термилошке осврте у виду кратких речника позоришних термина; питања опере и балета; гостовање оперских и балетских уметника; међународну и међурепубличку размену са иностраним ансамблима у оквиру различитих програма сарадње; одломке драмских текстова; прегледе програмске оријентације; разматрање програмских планова и прегледе протекле сезоне те програма који је игран; путописе; прилоге дописника из иностранства; извештаје о добитницима награда и признања; анкете за гледаоце и посетиоце позоришта, аформизме о позоришту и анегдоте о глумцима, питања самоуправљања; извештаје о издаваштву СНП-а, вести и извештаје са догађаја и изведби из других војвођанских позоришта, и многе друге теме.

У Архиву Музиколошког института САНУ похрањено је осамдесет девет бројева часописа *Позоришће* (Прилог) из периода од 1970. до 1987. године. Из приложене табеле може се видети да је ова публикација инвентарисана и сигнирана. Рубрике су дефинисане са циљем да пруже најважније податке везане за сваки број часописа. У табели се проналазе информације о сигнатури, години и броју издања, датуму изласка броја, као и напомени у којој су претежно подаци о броју примерака који постоје у Архиву и о броју страна сваког појединачног броја. Такође, приликом сређивања, праћен је редослед година и бројева у оквиру њих, али је било неопходно испратити и сезоне код оних бројева код којих је то назначено. У бројевима који су излазили од 1983. до 1987. године, главни параметар за класификацију био је праћење сезона и бројева у оквиру њих. Између осталог, оне се у часопису од тада и бележе, пре тога нема информација о томе која је сезона у току. У овим издањима из наведених година кључне за разумевање хронологије биле су сезоне јер се године у оквиру њих преплићу, па самим тим не дају јасну слику редоследа бројева.

СНП. Часопис *Позоришће* није био само гласило СНП-а већ и других позоришта на територији Војводине. У том смислу, лист је редовно преносио вести о мађарској драми на сцени Народног позоришта у Суботици (Szabadkai Népszínház), потом Народног позоришта у Сомбору и Народног позоришта „Тоша Јовановић“ у Зрењанину, затим позоришта у Вршцу, Новосадског позоришта (Újvidéki Színház) и оних у

другим местима, те је редовно извештавао о гостовањима како уметника других позоришта на сценама СНП-а тако и уметника СНП-а на сценама ових позоришта. Такође, након увида у репертоар СНП-а, штавише и садржај његовог гласила, јесте реч о једном позоришту које је имало своје културне потребе и које је тежило томе да се не само постави на мапу Војводине као најрелевантнији позоришни центар већ и да постане део европске савремене позоришне слике. На настојања да се повежу са другим ансамблима – домаћих и иностраних позоришта – указује Петар Волк речима да „почетком шездесетих година престала [су] готово сва ограничења у избору дела, позоришта су у Србији могла да играју по свом избору комаде најразличитијих писаца, стилова и опредељења“ (Волк 2000: 61). Уочљиво је на примеру овог часописа да је за циљ имао не само да извештава јавност о дешавањима у СНП-у већ и о другим позориштима Србије, и, напослетку, о позоришним дешавањима у свету. Тој отворености, снази и актуелности СНП-а тежила су и друга позоришта (Волк 2000: 63).

Међурејубличка и међународна сарадња. Имајући у виду да су ово биле године плодне сарадње, како на међурејубличком тако и на међународном нивоу, читаоци су путем *Позоришта* могли да прате токове и резултате ових сарадњи између позоришта, да се упознају са врхунским уметничким именима тадашњице, те се информишу о новим уметничким лицима на оперској и балетској сцени. Чланке тако можемо да сврстамо у мање групе, према њиховој тематици, на оне које се тичу *а.* истакнутих уметника из различитих бранши, посебно опере и балета; *б.* међурејубличких и међународних гостовања и *в.* међурејубличких и међународних размена између позоришних институција. Поред страних уметника који су гостовали у Југославији – као на пример прваци совјетске балетске уметности (Иванова 1970: 9) или оперски певачи попут Тамаре Милашкине, Владимира Атлантова (Поповић 1971, бр. 3–4: 19), Марије Керестеци, Зураба Анцапаридзеа (Поповић 1971, бр. 7: 12), Хендрика Крума (Поповић 1971, бр. 8: 7), Николае Харлеа, Пјера Калучилија, Тита Гобија (Поповић 1972, бр. 1: 12–13), Марија дел Монака, Франка Корелија, Ђузепеа ди Стефана, Николаја Геде (Поповић 1972, бр. 2: 8–9), Јевгеније Мирошниченко (Поповић 1972, бр. 6: 12), Октава Енигарескуа (Поповић 1973, бр. 6: 12), уметника Сегединске опере (Хаднаџев 1973, бр. 3: 14), затим и уметника Темишварске опере (Хаднаџев 1974, бр. 10: 14–15) – гости сцене Опере СНП-а били су и Нада Сиришћевић, Радмила Бакочевић (Поповић 1972, бр. 9–10: 13), Милка Стојановић (Поповић 1974, бр. 5: 19), Стојан Стојанов (Поповић 1975, бр. 4: 11) и многе друге уметничке личности. СНП имало је прилику да угости, на пример, немачку путујућу оперу *Deutsche Gastspiloper* из Берлина (Поповић 1972, бр. 7: 9) и

балетски ансамбл немачке Државне опере из Берлина (Хаднаџев 1974, бр. 4: 10). Ништа мање импресиван је и број наших оперских и балетских уметника који су имали прилику да гостују на различитим позорницама света – Опера СНП-а је имала прилику да гостује у Модени (Анон. 1974: 5) и Каиру (Анон. 1975: 7), док су, на пример, солисти Балета СНП-а Ведрана Остојић и Златко Панић гостовали на сцени Кировског театра³ у оквиру студијског боравка са циљем стручног усавршавања (Крчмар 1985/86: 18–19).

Самоуправљање, друштвена и друга питања. Ипак, већи број гостовања иностраних уметника у односу на гостовања наших уметника (не укључујући студијске боравке у иностранству) указивао је на проблеме ван сцене – на неостварене циљеве југословенске културне политике када је позориште у питању, а којима се активно тежило. Сумирајући резултате, подсећајући на циљеве, тежње и видове интензивне позоришне сарадње, професор Академије уметности у Новом Саду и председник Секције за културу и уметност Покрајинске конференције ССРН Војводине Божидар Ковачек, у свом тексту „О међунационалној и међународној позоришној сарадњи“, наглашава да:

као што културама народности наш систем самоуправног социјализма отвара пуне могућности равноправног и равномерног развоја, тако је и позоришна сарадња међу народима и народностима наше земље битан ослонац наше опште културне политике [...] Гостовања и репертоар су два основна подручја наше међународне сарадње. У погледу представа и појединачних гостовања, може се рећи да ми још увек више примамо но што дајемо. То није сасвим у складу са нашим настојањем да култура самоуправне социјалистичке Југославије добије што шири одјек у свету (1978: 5–6).

Разлози због којих није дошло до ширег одјека неће бити предмет разматрања у овом раду. Ипак, симптоматичан је раскорак између идеје водиле каква је била самоуправни социјализам и њене реализације коју Ковачек подвлачи. Социјалистички самоуправни систем и југословенско друштво, како то уочава музиколошкиња Вања Спасић, били су у асинхронизацији, јер је самоуправљање „превасходно дефинисано као облик производних односа у којима радни човек добија право да утиче на средства, услове и плодове свога рада. Овакав облик производних односа примењен је у привредним предузећима, а касније је преузет као модел управљања/организовања институција у култури“ (2021: 43), што се односило и на позоришну делатност. Самоуправљање, као што је сугерисао Ковачек у свом излагању, било је виталан део

---

³ Данас познат као Марински театар (рус. Мариинский театр).

рада у Југославији, тесно повезан са многим друштвеним питањима која су се наметала у процесу формирања културне свести народа, што значи да се размишљало о наредним корацима у сврху њеног остваривања и обликовања. У часопису је посебна пажња била посвећена и односу између позоришта и друштва који се неговао кроз различите програме и подстицао кроз удружени рад те образовање у виду педагошке сарадње између школа и позоришта; јавност је била обавештена о новостима и извештајима са седница, састанака одбора, решењима, плановима, организоване су радне акције, рад позоришних уметника са заједницом, настојање да се разговара са позоришним радницима иза кулиса (сценографима, костимографима, обућарима, техничким особљем и др.), спровођење анкета са публиком или појединим члановима публике у циљу сазнавања њеног укуса или укључивања јавности у формирање репертоара, а запажена је и брига за различите демографске слојеве друштва, од деце предшколског и школског узраста, преко студената до пензионера. Такође, часопис *Позориште* извештавао је о званичним посетама Јосипа Броза Тита и његове супруге Јованке Броз који су 30. маја 1970. године посетили петнаесто Стеријино позорје (Анон. 1970: 1–2) те присуствовали представи *Село Сакуле, а у Баналу* писца Зорана Петровића, у режији Димитрија Ђурковића (Исто). Поводом те посете, покренуто је питање пројектовања и изградње нове зграде СНП-а у Новом Саду, а Одлука о финансирању изградње зграде СНП-а донета је 13. и 14. јула 1971, чиме је начињен важан корак у историји СНП-а (Ранков 1971: 10) афирмишући значај позоришта за друштво. Тито је поново посетио позориште 14. новембра 1975. ради присуствовања извођењу сценског ораторијума *Јама* Николе Херцигоње у режији Дејана Миладиновића (Аладић 1975: 1–2). Овим извођењем дириговао је Миодраг Јаноски, а солисти Опере СНП-а, носиоци улога, били су Ирена Давосир Матановић, Аранка Херћан Бодрич, Владан Цвејић, Душан Балтић и Рудолф Немет, те рецитатори Злата Ђуришић, Мирко Петковић и Тома Јовановић (Исто). Позориште је уприличило свечану академију 1977. у оквиру двадесет другог Стеријиног позорја, са намером да обележи двоструки јубилеј председника Тита (Николић 1977: 2; Шарић 1977: 1). Програм свечане академије овог Стеријиног позорја обухватао је „сценски приказ одабраних одломака из Титових говора и чланака о теорији и пракси социјалистичке револуције и борби за изградњу социјализма и избор поезије савремених југословенских песника“ (Николић 1977: 2). Избор говора који су чинили сценски приказ у режији Миленка Маричића направио је Мухарем Первић, уз пратњу Симфонијског оркестра Радио-телевизије Београд под управом Младена Јагушта, који су овом приликом извели Симфонију бр. 3 у Ес-дуру, оп. 55 – *Ероику* Лудвига ван Бетовена (Исто). Часопис је известио да су

се од те године све манифестације у оквиру Стеријиног позорја одвијале под покровитељством председника Републике Јосипа Броза Тита (Исто). Поводом вести о његовој смрти, часопис *Позоришће* пренео је и извештај са комеморативног скупа друштвенополитичких организација САП Војводине и СНП-а, а објављен је и пригодан текст који је представио ретроспективу посета (Алимпих 1980: 1–2; М. К. 1980: 3).

Портрети. Лик и дело позоришног уметника оставља много трага на ‘даскама које живот значе’. С тим у вези, у овом листу може се пронаћи ризница о уметницима који су својим радом допринели богатству позоришног живота у Србији. То се односи на глумце, певаче, балетске играче, диригенте, али и на оне које не видимо директно на сцени, а без њих представе не би могле да се играју – композиторе, редитеље, костимографе, шминкере и друге важне сараднике. Кроз представљање уметника, како домаћих тако и иностраних, читаоци овог часописа могли су да се упознају са животом али и радом појединих уметника, са њиховим професионалним тежњама, амбицијама и жељама, цртицама из приватног живота итд. С тим у вези, у часопису се уочава неколико различитих форми кроз које су уметници представљени: у форми *а.* скице за портрет; *б.* претпремијерних и других разговора; *в.* интервјуа/разговора са личношћу; *г.* *In memoriam*-а *д.* пригодних текстова за одређену годишњицу (рођења, смрти, прославе годишњице рада и сл.).

Из непрегледног мора разговора са различитим позоришним али и ванпозоришним сарадницима, овде издвајамо само поједине прилоге у циљу представљања разноврсности на пољу интервјуисаних личности које овај лист собом доноси. Издвајање појединих текстова било је нужно, имајући у виду да су портрети и скице за портрете веома заступљене рубрике које доносе податке о значајним личностима које су обележиле позоришни, али и шире, културноуметнички живот у Србији. Једним таквим прилогом представљен је портрет Рудолфа Бручија (Плавша 1979: 6). Његов лик је ‘скициран’ у тексту „Портрет директора Опере СНП-а“, али се у њему не говори искључиво о Бручијевој улози и самом раду у позоришту, већ је приказан Бручијев живот од најранијих дана до тренутка у ком је текст објављен. Аутор даје биографске податке о датуму и месту рођења, школовању, усавршавању и акценат ставља на Бручијев композиторски опус, са освртом на неке стилске црте његовог стваралаштва. Поред тога, говори и о свим пољима где је Бручи радио и у којима се успешно остварио – као корепетитор, диригент и професор. Још неке важне информације огледају се у приказу награда и јавних признања које је овај композитор добио током свог рада. Из текста се види намера да се портрет једне личности не прикаже искључиво кроз сувопарне биографске податке, већ да се

читалачкој публици понуди и стручно мишљење аутора у интерпретирању података као и стваралаштва личности са којом се разговара и о којој се скицира портрет (Исто). Такви текстови су веома вредан извор информација, зато што у бројним случајевима могу допунити сазнања о нечијем животу и стваралаштву.

Неки од веома драгоцених разговора који се могу пронаћи у *Позоришћу* су реализовани са: Душаном Радићем (Анон. 1985/1986: 4), Драгутином Гостушким (Савић 1974, бр. 9: 10), Павлом Стефановићем (Савић 1974, бр. 10: 19), Дејаном Мијачем (Поповић 1974: 4), Стевом Жигоном (Николић 1980: 9), Рудолфом Бручијем (Анон. 1980: 18), Љубицом Раваси (Савић 1974: 9), Милорадом Павићем (Поповић 1974: 5), Младеном Јагуштом (Лазин 1983/1984: 13), Љубивојем Ршумовићем (Поповић 1972: 2) и многим другим личностима српске уметничке и научне сцене. Наравно, са овим уметницима се више пута разговарало, те је читалац могао да прати ток њихове каријере, сазна за важне пројекте, или неке појединости везане за одређени догађај. Тако су читаоци, на пример, имали прилике да сазнају ‘из прве руке’ – разговора – са редитељем Желимиром Жилником и композитором Предрагом Вранешевићем појединости и идеје иза *Гасџарбајџер ојера*. *Гасџарбајџер ојера* дошла је до страница часописа *Позоришће* у форми претпремијерног разговора као антиципације саме премијере. У овом веома занимљивом разговору, полемише се о томе како је комад компонован и у којој је форми написан, каква је функција музике у комаду, о стилским цртама и другим занимљивостима везаним за дело. У наредним бројевима, читалац је могао да сазна какав је био критички пријем овог дела, као и рецепција публике. Претпремијерни разговори били су изузетно важни не само као информација о планираној поставци, гостовању или концерту, већ и као најава догађаја и повод да се разговара са ауторима пројекта и пружи публици ‘предзнање’ пре него што кроче у позориште. Управо због тога што је представљао нова дела, пратио рецепцију публике и објављивао разговоре са учесницима пројекта, овај часопис је вредно сведочанство времена, што га чини значајним извором за проучавање позоришног живота.

Поред *In memoriam*-а, најчешће писаних поводом преминулих савременика, могу се пронаћи текстови поводом обележавања годишњице смрти релевантних личности које су за собом оставиле дубок траг у културно-уметничкој историји, те због тог доприноса заслужују да буду упамћене. Тако се у једном броју из 1970. проналази спомен о српском композитору, мелографу и педагогу Исидору Бајићу (1878–1915) (Ћирић 1970: 13) који је написао његов ученик др Славко Ћирић. Аутор у тексту, поред биографских података које наводи, евоцира успомене

из времена када је почео да похађа гимназију у којој је Бајић био професор. О Бајићу говори као о предавачу, као о личности, те његовом односу према ученицима и педагошком раду. Посебно пише о годинама од 1910. до 1912. и делима која је у том периоду Бајић компоновао. Како наводи: „Заслуге Исидора Бајића су неоспорно велике и он би вероватно много и више дао да није релативно млад умро“ (Ћирић 1970: 13). Из овога се види да су редакција часописа и аутори прилога схватили значај очувања сећања на запажене личности које су дале допринос културној историји у Србији.

Есејистика. Странице *Позоришта* обилују есејистиком, научним радовима и полемикама са округлих столова, као и есејима о важним театролошким темама, било да су те полемике подстакнуте одређеним изведбама или новим естетичким, драматуршким или редитељским настојањима. Нарочито као есејисте треба истаћи Мирка Хаднађева и Мирка Петковића, који су својим прилозима обогатили странице овог листа.

Мирко Хаднађев (1925–1997) био је оперски певач, бас. Рођен је у Старом Бечеју и, као дете из трговачке породице, основну школу и гимназију је похађао у свом родном граду. Факултетско образовање започео је у Богословији у Сремским Карловцима, али га је прекинуо због рата 1941. године. Међутим, у школској 1943/44. години похађао је Музички конзерваторијум у Новом Саду, а током 1944. се као солиста прикључио дивизијској културно-уметничкој екипи КНОЈ-а са којом је концертирао по целој, тек ослобођеној, држави. Школовање је наставио на Музичкој академији (сада Факултету музичке уметности) у Београду и дипломирао 1949. у класи Николе Цвејића. Исте године постао је члан Опере СНП-а, као тумач и носилац улога басовског фаха. Био је стипендиста СНП-а и усавршавао се у Бечу, Милану и Паризу. У својој солистичкој каријери, истакао се великим бројем оперских рола (преко четрдесет), а неке од њих су: Борис (*Борис Годунов*), Мефисто (*Фауст*), Фигаро (*Фигарова женидба*), Кончак (*Кнез Игор*), Газда Марко (*Еро с онога свијета*), Марко Краљевић (*Милошева женидба*), Спарафучиле (*Риолејо*), Гремин (*Евџеније Оњџин*), Дужде од Млетака (*Кнез од Зејне*). Након солистичке каријере, Хаднађев је радио као помоћни редитељ Опере СНП-а од 1972. до 1975. године. Истакао се и као вокални педагог у Средњој музичкој школи „Исидор Бајић“. Напустивши Опери 1967. године, запослио се као професор музичког образовања у Основној школи „Јован Поповић“ у Новом Саду, а од 1975. до 1985. био је редовни професор технике гласа на Академији уметности у Новом Саду. За потврду свог рада, Хаднађев је примио награду ГИОАПВ-а 1950, награду Удружења музичких уметника Србије 1957.

и Октобарску награду Новог Сада 1978. године. Преминуо је у Новом Саду и сахрањен је у породичној гробници у Старом Бечеју.⁴

Поред солистичке и педагошке каријере, Хаднађев се истакао и као врло плодан писац. Писао је студије и чланке, највише за лист *Позоришће*, али и за *Дневник* и *Нашу сцену*. Поред тога, израдио је и приручник за ученике певања. Овом приликом, фокусираћемо се на његове текстове који су објављени у часопису *Позоришће*, а у коме се његов највећи допринос огледа у темама које се тичу опере и балета. С обзиром на то да су, како је већ речено на почетку рада, у часопису *Позоришће* запажене разноврсне категорије, а да је Хаднађев био оперски певач, логично је да су његови чланци највише покрили теме опере, како оперских представа, тако и свега другог у уској вези са опером – оперске куће (Хаднађев 1974: 12–13), прикази домаћих и иностраних опера (Хаднађев 1978: 16), портрети оперских уметника, гостовања оперских уметника у новосадској опери (Хаднађев 1976: 6), али и путовања домаћих извођача-певаца у иностранство, извештаји са оперских премијера (Хаднађев 1975: 8), питања вокалне науке и вокалне педагогије (Хаднађев 1975: 10), певачке психологије (Хаднађев 1975: 9) и многе друге теме. Хаднађеву ни теме везане за балет нису биле стране. Његова делатност на овом пољу није богата као, на пример, Љиљане Мишић (*Енциклопедија СРП*), али је не треба ни занемарити. Извештавао је о балетским премијерама (Хаднађев 1975: 8) и гостовањима балетских уметника и трупа из читавог света (Хаднађев 1975: 12), што је свакако била атрактивна тема, с обзиром на то да је период у ком је Хаднађев писао био врло плононосан на пољу гостовања, како наших уметника тако и иностраних.

Мирослав Мирко Петковић (1935–1998), драмски глумац, сликар, писац и есејиста, рођен је у Београду где је и студирао на Позоришној академији (данашњем Факултету драмских уметности) од 1955. до 1959, као и на одсеку за светску књижевност Филозофског факултета у Београду (*Енциклопедија СРП*⁶). Године 1957. оснива трупу Позориште на западном Врачару заједно са Слободаном Алигрудичем, Владом Поповићем, Бранком Петрић и Бодом Марковићем (Савић, Петковић

---

⁴ „Хаднађев, Мирко.“ *Енциклопедија Српској народној позоришћа*. Нови Сад. <https://www.snp.org.rs/enciklopedija/?p=4518>; „Hadnadev, Mirko.“ U: *Leksikon jugoslavenske muzike 1*. А–Ма. Ured. Krešimir Kovačević. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 1984, 303.

⁵ Љиљана Мишић (рођ. 1938) балетски је педагог-репетитор. Од 1975. активно пише за лист *Позоришће*. Детаљније у: „Мишић, Љиљана.“ *Енциклопедија Српској народној позоришћа*. Нови Сад. <https://www.snp.org.rs/enciklopedija/?p=7391>.

⁶ „Петковић, Мирослав – Мирко.“ *Енциклопедија Српској народној позоришћа*. Нови Сад. <https://www.snp.org.rs/enciklopedija/?p=8621>.

1978: 9). Нажалост, трупа је била кратког века. Пре него што је постао члан Дrame СНП-а, био је ангажован у Народном позоришту у Нишу, а деведесетих година повремено је био ангажован и у Народном позоришту у Београду (*Театрoслов*⁷). Ипак, највећи део своје глумачке каријере провео је у СНП-у у Новом Саду. У току тог ангажмана, активно је писао за лист *Позоришће*. Пишући прилоге за сталну рубрику „Мали есеј“, обухватио је мноштво тема које се тичу уметности глумца, глумачког дијапазона (Петковић 1978: 11), односа глумца и времена (Петковић 1976: 2), потом савремености (Петковић 1975: 8), позоришта и друштва (Петковић 1979: 11), позоришне критике (Петковић 1976: 8), преко медитација на тему осећаја стида на сцени (Петковић 1974: 2), неусаглашених критеријума за избор дела на репертоару (Петковић 1978: 9), па све до промишљања о власти уопште (Петковић 1981: 7). Својом, како је сам назвао, „ситном позоришном есеистиком“ (Савић, Петковић 1978: 9), покушао је да одговори на ова питања. Иако је, попут Хаднађева, превасходно био посвећен питањима везаним за своју примарну вокацију, распон тема и његових позоришних размишљања указују да је реч о уметнику специфичног светоназора и инклинације да што потпуније проникне у позориште као феномен. У разговору са Костом Савићем је то потврдио и сам аутор када је рекао „ја позориште сматрам својим приватним животом а приватни живот позориштем“ (Савић, Петковић 1978: 9).

*

Сврха овог рада била је предочавање неискоришћеног потенцијала који позоришна периодика има као научни извор, не само за театрологе, драматурге, редитеље и друге позоришне раднике него и за музикологе, књижевнике и ширу научну јавност. С тим у вези, циљ овог рада био је да се подстакне дијалог о важним темама које су актуелне, а које су преламане кроз призму листа *Позоришће*, чијем – не само уметничком већ и професионалном документаризму – треба да тежимо.

КОРИШЋЕНИ ИЗВОРИ И ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА

ПРИМАРНИ ИЗВОРИ

- Аладић, Ј. „Председник Тито на представи ‘Јаме’.“ *Позоришће* бр. 3 (27. новембар 1975): 1–2.
Алимпих, Душан. „Титова личност надвисила епоху.“ *Позоришће* бр. 10 (10. јун 1980): 1–2.
Анон. „Председник Тито на Позорју.“ *Позоришће* бр. 8–9 (15. јун 1970): 1–2.

---

⁷ *Театрoслов*, Музеј позоришне уметности Србије. <https://teatroslov.mpus.org.rs/licnost.php?id=3950>.

- Анон. „Опера у Модени.“ *Позоришће* бр. 10 (29. јун 1974): 5.
- Анон. „Опера и Балет путују у Каиро.“ *Позоришће* бр. 6 (16. фебруар 1975): 7.
- Анон. „Нова опера по наруџбини Анала.“ *Позоришће* бр. 10 (10. јун 1980): 18.
- Анон. „Балада о месецу луталици.“ *Позоришће* бр. 4–5 (децембар 1985. / јануар 1986): 4.
- Д. Н. „Свечана академија у част Титових јубилеја. Порука поводом дана југословенске драме.“ *Позоришће* бр. 8 (15. април 1977): 2.
- ИВАНОВА, Светлана. „Совјетска балетска уметност – гостовање мајстора совјетског балета.“ *Позоришће* бр. 4 (19. децембар 1970): 9.
- КОВАЧЕК, Божидар. „О међунационалној и међународној позоришној сарадњи.“ *Позоришће* бр. 1–2 (15. новембар 1978): 5–6.
- КРЧМАР, Весна. „Југословенски балетски пар на сцени Кировског театра.“ *Позоришће* бр. 4/5 (децембар 1985/1986): 18–19.
- ЛАЗИН, З. „Сликарски опус диригента : Цртежи драги као говор музике.“ *Позоришће* бр. 3–4 (23. фебруар 1984): 13.
- М. К. „Две посете уваженог госта.“ *Позоришће* бр. 10 (10. јун 1980): 3.
- НИКОЛИЋ, Д. „Тито покровитељ Стеријиног позорја.“ *Позоришће* бр. 8 (15. април 1977): 2.
- НИКОЛИЋ, Даринка. „Разговор са редитељем Стевом Жигоном. Сан о другачијем животу.“ *Позоришће* бр. 5–6 (5. фебруар 1980): 9.
- ПЕТКОВИЋ, Мирко. „Стид на сцени.“ *Позоришће* бр. 6 (28. фебруар 1974): 2.
- „Савременост.“ *Позоришће* бр. 4 (26. децембар 1975): 8.
  - „Глумци и време.“ *Позоришће* бр. 4 (29. децембар 1976): 2.
  - „О критици.“ *Позоришће* бр. 6 (17. фебруар 1976): 8.
  - „Неусаглашени критеријуми.“ *Позоришће* бр. 4 (1. март 1978): 9.
  - „Глумачки дијапазон.“ *Позоришће* бр. 7–8 (26. јун 1978): 11.
  - „Позориште и друштво.“ *Позоришће* (28. децембар 1979): 11.
  - „Власт.“ *Позоришће* бр. 1–2 (15. октобар 1981): 7.
- ПЛАВША, Душан. „Портрет директора Опере СНП-а : Маестро Рудолф Бручи.“ *Позоришће* бр. 1–2 (23. новембар 1979): 6.
- ПОПОВИЋ, Влада. „Гостовања у Новосадској опери.“ *Позоришће* бр. 7 (26. март 1971): 12.
- „Милашкина и Атлантов.“ *Позоришће* бр. 3–4 (7. децембар 1971): 19.
  - „Гостовање Хендрика Крума.“ *Позоришће* бр. 8 (30. април 1971): 7.
  - „Три баритона.“ *Позоришће* бр. 1 (22. септембар 1972): 12–13.
  - „Четири тенора.“ *Позоришће* бр. 2 (22. октобар 1972): 8–9.
  - „Гостовање Јевгеније Мирошниченко.“ *Позоришће* бр. 6 (28. фебруар 1972): 12.
  - „Орфова ‘Мудра девојка’.“ *Позоришће* бр. 7 (16. март 1972): 9.
  - „Гостовања у Опери.“ *Позоришће* бр. 9–10 (3. јун 1972): 13.
  - „‘Риголето’ Октава Енигарескуа.“ *Позоришће* бр. 6 (17. фебруар 1973): 12.
  - „Две одличне гошће на сцени СНП-а.“ *Позоришће* бр. 5 (24. јануар 1974): 19.
  - „Гостовање и деби у Опери.“ *Позоришће* бр. 4 (26. децембар 1975): 11.
- ПОПОВИЋ, Р. „Моја поезија је погодна за сцену.“ *Позоришће* бр. 2 (22. октобар 1972): 2.
- ПОПОВИЋ, Р. „Разговор са ауторима : Милорад Павић – Између науке и уметности.“ *Позоришће* бр. 2 (30. октобар 1974): 5.
- ПОПОВИЋ, Р. „Разговор са редитељем : Волим позориште које је забавно.“ *Позоришће* бр. 6 (28. фебруар 1974): 4.
- РАНКОВ, Мирослав. „Нова зграда СНП-а.“ *Позоришће* (19. октобар 1971): 10.
- САВИЋ, Коста. „Разговор са Љубицом Раваси : Једно незаборавно путовање.“ *Позоришће* бр. 1 (30. септембар 1974): 9.
- САВИЋ, Коста, Мирко Петковић. „Вече сумирања.“ *Позоришће* бр. 5–6 (28. април 1978): 9.
- САВИЋ, Свенка. „Наша анкета : Југословенски балет данас – интервју са Драгутином Гостушким.“ *Позоришће* бр. 9 (27. мај 1974): 10.
- САВИЋ, Свенка. „Наша анкета : Југословенски балет данас – разговор са естетичарем Павлом Стефановићем.“ *Позоришће* бр. 10 (29. јун 1974): 19.
- ЋИРИЋ, Славко. „Спомен на Исидора Бајића.“ *Позоришће* бр. 8–9 (15. јун 1970): 13.

- Хаднађев, Мирко. „Гостовање Сегединске опере. ‘Фалстаф’ Ђузепе Вердија.“ *Позоришће* бр. 3 (21. новембар 1973): 14.
- „Државна Опера из Берлина у Новом Саду.“ *Позоришће* бр. 4 (21. децембар 1974): 10.
  - „Велика опера у Паризу.“ *Позоришће* бр. 6 (28. фебруар 1974): 12–13.
  - „Темишварска опера у Новом Саду.“ *Позоришће* бр. 10 (29. јун 1974): 14–15.
  - „Вокална наука и педагогија.“ *Позоришће* бр. 1 (30. септембар 1975): 10.
  - „Певачка психологија.“ *Позоришће* бр. 2 (31. октобар 1975): 9.
  - „Прва балетска премијера : ‘Црвенкапа’ Тибора Хартига.“ *Позоришће* бр. 3 (27. новембар 1975): 8.
  - „Каирски балет у Новом Саду.“ *Позоришће* бр. 9 (9. мај 1975): 12.
  - „Поводом премијере ‘Јаме’ Николе Херцигоње : Успешан извођачки подухват.“ *Позоришће* бр. 10 (24. јун 1975): 8.
  - „Традиционална размена са Темишваром : Темишварска опера у Новом Саду.“ *Позоришће* бр. 3 (26. новембар 1976): 6.
  - „Продана невеста’ Беджиха Сметане.“ *Позоришће* бр. 1–2 (15. новембар 1978): 16.
- ШАРИЋ, Зв(ј)ездана. „Двоструки јубилеј друга Тита.“ *Позоришће* бр. 8 (15. април 1977): бр. 8, 1.

ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА

- Волк, Петар. *Позоришће и традиција*. Београд: Музеј позоришне уметности Србије – Завод за проучавање културног развитка, 2000.
- НОВАКОВИЋ, Моника. „Писана реч о музици у часопису (за позориште, музику и филм) *Sotopedia*.“ *Владо С. Милошевић: етномузиколоџи, композицијор и педагоџи. Традиција као инспирација – темељски зборник са научној скупи 2019. године* (2020): 161–173. <<https://dais.sanu.ac.rs/handle/123456789/10573>>, 25. 5. 2022.
- СПАСИЋ, Вања. *Самоуправљање у култури: Ојера Народној позоришћа у Београду (1970–1990)*, докторска дисертација. Београд: Факултет за медије и комуникације, Универзитет Сингидунум (ментор: др Соња Маринковић), 2021.
- КОВАЧЕВИЋ, Крећимир (ur.). *Leksikon jugoslavenske muzike 1*. А–Ма. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 1984.

ИНТЕРНЕТ ИЗВОРИ

- „Мишић, Љилана.“ *Енциклопедија Српској народној позоришћа*. Нови Сад. <<https://www.snp.org.rs/enciklopedija/?p=7391>>, 31. 5. 2022.
- „Петковић, Мирослав – Мирко.“ *Енциклопедија Српској народној позоришћа*. Нови Сад. <<https://www.snp.org.rs/enciklopedija/?p=8621>>, 25. 5. 2022.
- ПОЗОРИШТЕ*, лист Српског народног позоришта (март 2021): 2. <<https://www.snp.org.rs/wp-content/uploads/2021/03/Pozoriste-2021-web.pdf>>, 25. 5. 2022.
- ТЕАТРОСЛОВ*. Музеј позоришне уметности Србије. <<https://teatroslov.mpus.org.rs/licnost.php?id=3950>>, 5. 6. 2022.
- „Хаднађев, Мирко.“ *Енциклопедија Српској народној позоришћа*. Нови Сад. <<https://www.snp.org.rs/enciklopedija/?p=4518>>, 31. 5. 2022.

ПРИЛОГ

Часопис *Позориште* у Архиву Музиколошког института САНУ
(Лист СНП-а, Нови Сад; Инвентарни број: 92а)

Сигна-тура	Година и број	Дан и датум	Напомена
Чп-1	Год. XXXVII, број 8–9	Понедељак, 15. јун 1970.	1 примерак, 18 стр.
Чп-2	Год. XXXVIII, број 4	Субота, 19. децембар 1970.	1 примерак, 16 стр.
Чп-3	Год. XXXVIII, број 7	Петак, 26. март 1971.	1 примерак, 16 стр.
Чп-4	Год. XXXVIII, број 8	Петак, 30. април 1971.	1 примерак, 16 стр.
Чп-5	Год. XXXVIII, број 9	Понедељак, 31. мај 1971.	1 примерак, 16 стр.
Чп-6	Год. XXXVIII, број 10	Уторак, 15. јун 1971.	1 примерак, 17 стр. + 3 стр. : Културни цен- тар НС, Centroturist NS, Инст. за спољну трговину БГД
Чп-7	Год. XXXIX, број 1	Среда, 29. септембар 1971.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-8	Год. XXXIX, број 2	Уторак, 19. октобар 1971.	1 примерак, 16 стр.
Чп-9	Год. XXXIX, број 3–4	Уторак, 7. децембар 1971.	1 примерак, 20 стр.
Чп-10	Год. XXXIX, број 5	Субота, 29. јануар 1972.	1 примерак, 16 стр.
Чп-11	Год. XXXIX, број 6	Понедељак, 28. фебруар 1972.	1 примерак, 16 стр.
Чп-12	Год. XXXIX, број 7	Четвртак, 16. март 1972.	1 примерак, 16 стр.
Чп-13	Год. XXXIX, број 9–10	Субота, 3. јун 1972.	1 примерак, 20 стр.
Чп-14	Год. XL, број 1	Петак, 22. септембар 1972.	1 примерак, 20 стр.
Чп-15	Год. XL, број 2	Недеља, 22. октобар 1972.	1 примерак, 16 стр.
Чп-16	Год. XL, број 6	Субота, 17. фебруар 1973.	1 примерак, 16 стр.
Чп-17	Год. XL, број 10	Субота, 16. јун 1973.	1 примерак, 16 стр.
Чп-18	Год. XLI, број 3	Среда, 21. новембар 1973.	1 примерак, 16 стр.
Чп-19	Год. XLI, број 4	Уторак, 18. децембар 1973.	1 примерак, 20 стр.
Чп-20	Год. XLI, број 7	Понедељак, 25. март 1974.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-21	Год. XLI, број 9	Понедељак, 27. мај 1974.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-22	Год. XLI, број 10	Субота, 29. јун 1974.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-23			
Чп-24	Год. XLII, број 1	Понедељак, 30. септембар 1974.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-25	Год. XLII, број 2	Среда, 30. октобар 1974.	1 примерак, 20 стр.
Чп-26	Год. XLII, број 3	Понедељак, 25. новембар 1974.	1 примерак, 16 стр.
Чп-27	Год. XLII, број 4	Субота, 21. децембар 1974.	1 примерак, 16 стр.
Чп-28	Год. XLII, број 5	Четвртак, 24. јануар 1974.	1 примерак, 20 стр.
	Год. XLII, број 6	Четвртак, 28. фебруар 1974.	1 примерак, 20 стр.
Чп-29	Год. XLII, број 5	Петак, 17. јануар 1975.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-30	Год. XLII, број 6	Недеља, 16. фебруар 1975.	1 примерак, 16 стр.
Чп-31	Год. XLII, број 7	Уторак, 18. март 1975.	1 примерак, 16 стр.
Чп-32	Год. XLII, број 8	Уторак, 15. април 1975.	1 примерак, 20 стр.
Чп-33	Год. XLII, број 9	Петак, 9. мај 1975.	1 примерак, 20 стр.
Чп-34	Год. XLII, број 10	Уторак, 24. јун 1975.	1 примерак, 20 стр.

Чп-35	Год. XLIII, број 1	Уторак, 30. септембар 1975.	1 примерак, 16 стр.
Чп-36	Год. XLIII, број 2	Петак, 31. октобар 1975.	1 примерак, 16 стр.
Чп-37	Год. XLIII, број 3	Четвртак, 27. новембар 1975.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-38	Год. XLIII, број 4	Петак, 26. децембар 1975.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-39	Год. XLIII, број 5	Четвртак, 15. јануар 1976.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-40	Год. XLIII, број 6	Уторак, 17. фебруар 1976.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-41	Год. XLIII, број 7	Уторак, 23. март 1976.	1 примерак, 16 стр.
Чп-42	Год. XLIII, број 8	Четвртак, 15. април 1976.	1 примерак, 16 стр.
Чп-43	Год. XLIII, број 9	Среда, 26. мај 1976.	1 примерак, 16 стр.
Чп-44	Год. XLIII, број 10	Петак, 11. јул 1976.	1 примерак, 16 стр.
Чп-45	Год. XLIV, број 1	Уторак, 21. септембар 1976.	1 примерак, 16 стр.
Чп-46	Год. XLIV, број 2	Уторак, 26. октобар 1976.	1 примерак, 16 стр.
Чп-47	Год. XLIV, број 3	Петак, 26. новембар 1976.	1 примерак, 16 стр.
Чп-48	Год. XLIV, број 4	Среда, 29. децембар 1976.	1 примерак, 16 стр.
Чп-49	Год. XLIV, број 5	Понедељак, 21. јануар 1977.	1 примерак, 16 стр.
Чп-50	Год. XLIV, број 6	Понедељак, 21. фебруар 1977.	1 примерак, 16 стр.
Чп-51	Год. XLIV, број 7	Понедељак, 21. март 1977.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-52	Год. XLIV, број 8	Петак, 15. април 1977.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-53	Год. XLIV, број 9	Понедељак, 23. мај 1977.	1 примерак, 16 стр.
Чп-54	Год. XLIV, број 10	Понедељак, 20. јун 1977.	1 примерак, 16 стр.
Чп-55	Год. XLV, број 1–2	Среда, 9. новембар 1977.	1 примерак, 20 стр.
Чп-56	Год. XLV, број 3	Среда, 28. децембар 1977.	1 примерак, 16 стр.
Чп-57	Год. XLV, број 1–2	Среда, 15. новембар 1978.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-58	Год. XLV, број 4	Среда, 1. март 1978.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-59	Год. XLV, број 5–6	Петак, 28. април 1978.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-60	Год. XLV, број 7–8	Понедељак, 26. јун 1978.	2 примерка, по 12 стр.
Чп-61	Год. XLV, број 9–10	Среда, 11. октобар 1978.	3 примерка, по 16 стр.
Чп-62	Год. XLVI, број 3	Петак, 20. април 1979.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-63	Год. XLVII, број 1–2	Петак, 23. новембар 1979.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-64	Год. XLVII, број 3–4	Петак, 28. децембар 1979.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-65	Год. XLVII, број 5–6	5. фебруар 1980.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-66	Год. XLVII, број 7–8	Петак, 21. март 1980.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-67	Год. XLVII, број 9	Уторак, 22. април 1980.	2 примерка, по 16 стр.
Чп-68	Год. XLVII, број 10	Уторак, 10. јун 1980.	1 примерак, 20 стр.
Чп-69	Год. XLIX, број 1–2	15. октобар 1981.	2 примерка, по 20 стр.
Чп-70	Год. XLIX, број 3–4	3. децембар 1981.	1 примерак, 20 стр.
Чп-71	Год. L, број 6	29. јун 1982.	1 примерак, 16 стр.
Чп-72	Год. L, број 8–9	15. новембар 1982.	1 примерак, 20 стр.
Чп-73	Год. L, сезона 1983/84. број 1/2	29. децембар 1983.	1 примерак, 20 стр.
Чп-74	Год. L, сезона 1983/84. број 3/4	23. фебруар 1984.	1 примерак, 20 стр.
Чп-75	Год. L, сезона 1983/84. број 5/6	28. март 1984.	1 примерак, 24 стр.
Чп-76	Год. LI, сезона 1983/84.	Ванредни број (Садржај листа 1978–1984)	1 примерак, 12 стр.

Чп-77	Год. ЛП, сезона 1984/85. број 2	30. октобар 1984.	1 примерак, 20 стр.
Чп-78	Год. ЛП, сезона 1984/85. број 3	28. новембар 1984.	1 примерак, 16 стр.
Чп-79	Год. ЛП, сезона 1984/85. број 4	28. децембар 1984.	1 примерак, 16 стр.
Чп-80	Год. ЛП, сезона 1984/85. број 5	29. јануар 1985.	1 примерак, 16 стр.
Чп-81	Год. ЛП, сезона 1984/85. број 6	28. фебруар 1985.	1 примерак, 16 стр.
Чп-82	Год. ЛП, сезона 1984/85. број 7–8	Март–април 1985.	2 примерка, по 24 стр.
Чп-83	Год. ЛП, сезона 1984/85. број 9	30. мај 1985.	1 примерак, 16 стр.
Чп-84	Год. ЛП, сезона 1984/85. број 10	30. јун 1985.	1 примерак, 20 стр.
Чп-85	Год. ЛПП, сезона 1985/86. број 1	1. октобар 1985.	1 примерак, 16 стр.
Чп-86	Год. ЛПП, сезона 1985/86. број 2/3	Октобар–новембар 1985.	1 примерак, 28 стр.
Чп-87	Год. ЛПП, сезона 1985/86. број 4/5	Децембар 1985. / јануар 1986.	1 примерак, 28 стр.
Чп-88	Год. ЛПП, сезона 1985/86. број 8	Април 1986.	1 примерак, 20 стр.
Чп-89	Год. LV, сезона 1987/88. број 2	Октобар 1987.	1 примерак, 20 стр.

Monika J. Novaković
Teodora N. Trajković

**From the Archives of the SASA Institute of Musicology:
Journal *Pozorište* (1968–2005)**

Summary

This article focuses on an important segment of archival documents from the Archives of the SASA Institute of Musicology – archival material concerning theatrical periodicals, from which journal *Pozorište*, published by the Serbian National Theatre in Novi Sad (Vojvodina, Serbia) has been singled out. Focusing on the issues available in the period from 1970 to 1987, the intention was to review the contents of this archival material and underline its importance for the history of theater and music. Particular theatrical areas of this publication are covered to briefly present the nature of the content of this publication and to present the ambition of the theatrical life, not only in the Serbian National Theatre in Novi Sad and Vojvodina but more broadly, theatrical and cultural life of Serbia.

Keywords: journal *Pozorište* (1968–2005), theater publications, Serbian National Theatre in Novi Sad, opera, ballet, drama, theater in Vojvodina.

Рецензенти *Зборника Маџице српске за сценске уметности и музику* 67/2022

Александар Васић
Ранка Гашић
Марија Голубовић
Маријана Кокановић Марковић
Милена Лесковац
Зоран Максимовић
Мелита Милин
Милан Милојковић
Живко Поповић
Ира Проданов Крајишник
Селена Ракочевић
Здравко Ранисављевић
Немања Совтић
Вања Спасић
Милица Стојадиновић
Алексеј Тимофејев
Катарина Томашевић

Зборник Матице српске за сценске уметности и музику
Излази двапут годишње
Издавач Матица српска
Уредништво и администрација: Нови Сад, Улица Матице српске 1
Телефон: 021/420-199, 6615-038
e-mail: mtismal@maticasrpska.org.rs
www.maticasrpska.org.rs

Matica srpska Journal of Stage Arts and Music
Published semi-annually by Matica Srpska
Editorial and publishing office: Novi Sad, ul. Matice Srpske 1
Phone: 381 21 420-199, 6615-038
e-mail: mtismal@maticasrpska.org.rs
www.maticasrpska.org.rs

Уредништво је *Зборник Матице српске за сценске уметности и музику*
бр. 67/2022 закључило 12. јула 2022. године
За издавача: проф. др Драган Станић, председник Матице српске
Стручни сарадник Одељења: Марта Тишма
Преводилац за енглески језик: Оливера Кривошић
Лектор и коректор: Татјана Пивнички Дринић
Технички уредник: Вукица Туцаков
Компјутерски слог: Владимир Ватић, ГРАФИТ, Петроварадин
Штампа: САЈНОС, Нови Сад

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
78+792(082)

Зборник Матице српске за сценске уметности и музику / главни и одговорни уредник Катарина Томашевић. – 1987, 1–. – Нови Сад : Матица српска, Одељење за сценске уметности и музику, 1987–. – 24 cm

Годишње два броја.

ISSN 0352-9738

COBISS.SR-ID 16339202

Штампање овог Зборника омогућили су
Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
и Министарство културе и информисања Републике Србије